

ENKÄT TILL VERKSAMHETER INOM HEMTJÄNST

Den här enkäten skickas till verksamheter som utför insatser enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) till personer som är 65 år och äldre i ordinärt boende och i några fall också i servicehus. Hemtjänstinsatserna kan omfatta

- service,
- personlig omvårdnad,
- ledsagning,
- avlösning av anhörig i hemmet,
- matdistribution,
- trygghetslarm,
- boendestöd.

Verksamheten ingår *inte* i undersökningen om den *enbart* utför insatser i form av

- matdistribution,
- trygghetslarm,
- boendestöd,
- ledsagning,
- kvällar, nätter och/eller helger.

Information om din verksamhet

Enkäten avser den enhet (det utförarkontor) som beskrivs nedan

Utförarkontor är den plats där hemtjänstpersonalen samlas och utgår ifrån för att utföra olika insatser.

Del av enhet:

Enhetens namn:

Kommun där enheten (utförarkontoret) ligger:

Stadsdel/stadsområde där enheten (utförarkontoret) ligger:

Ange adressen till din enhet (utförarkontoret)

Gatuadress:

Postnummer:

Postadress:

Vi frågar om detta för att säkra att vi har rätt information om var utförarkontoren ligger, så att vi inte har missat något lokalt utförarkontor eller bitt dig svara för verksamheter som finns lokaliserade på flera ställen.

Svaren i den här enkäten ska omfatta alla personer 65 år och äldre, som ditt lokala utförarkontor utför tjänster åt, oavsett var personerna bor eller vilken kommun som är beställare av insatserna.

Är informationen om din verksamhet rätt? Om inte, eller om du har frågor, kontakta Indikator:

kommunochenhetsundersokning@indikator.org eller telefon 031-730 31 75

Driftsform och ägarförhållanden

Ange den driftsform som är aktuell när du besvarar enkäten.

Driftsform (offentlig eller enskild regi, se förklaring nedan):

Offentlig regi: verksamhet som utförs i kommunens egen regi med i huvudsak egen anställd personal. Verksamheten kan även utföras av annan kommun, eller av kommunalförbund.

Enskild regi: verksamhet som utförs av privata företag, kommunägda företag, föreningar, stiftelser, kooperativ eller av trossamfund. Här ingår all verksamhet som offentliga organisationer köper av enskilda vård- och omsorgsgivare oavsett om de har upphandlats som en hel driftsentreprenad eller i form av enskilda insatser.

Vänligen kontrollera att uppgifterna nedan stämmer. Du kan själv ändra vid behov.

Vid enskild regi

Organisationsnummer:

Organisationens namn:

KONTAKTUPPGIFTER

Socialstyrelsen har fått din e-postadress via kommunens kontaktperson för kommun- och enhetsundersökningen. Frågorna i enkäten omfattar olika delar av din verksamhet. Ta vid behov hjälp av kollegor för att besvara enkäten.

Vänligen kontrollera att uppgifterna nedan stämmer. Du kan själv ändra vid behov.

Du som uppgiftslämnare heter:

Din e-postadress:

BAKGRUNDSFRÅGOR

Enkäten avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst enligt socialtjänstlagen (SoL).

1. Ange antal personer 65 år och äldre vid enheten, med verkställda beslut om hemtjänst, den 1 april 2015.

Uppgiften om antal personer vid enheten relateras till andra uppgifter, t.ex. antal personer med aktuell genomförandeplan.

Verksamheter med färre än fyra personer ska inte ingå i undersökningen. Du som angivit färre än fyra personer lotsas automatiskt till sista frågan, där du kan lämna synpunkter på enkäten. Det innebär att verksamheten enbart presenteras med namn och regiform.

Antal: Om svaret är mindre än 4, hoppa till fråga 24

Här avses personer 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst enligt 4 kap. 1§ SoL i ordinärt boende och i några fall också servicehus. Här ingår också seniorboende eller trygghetsboende.

Inkludera personer med en eller flera av följande former av insatser: service, personlig omvårdnad, ledsagning, avlösning av anhörig i hemmet, matdistribution, trygghetslarm samt boendestöd.

1.a Hur har uppgiften i fråga 1 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- | | |
|--|--------------------------|
| a. från elektroniska verksamhetssystem | ☐ |
| b. uppgifter har tagits fram manuellt | ☐ |
| c. en uppskattning har gjorts | ☐ |

2. Utför enheten den 1 april 2015 insatser i form av:

Flera alternativ kan väljas.

- | | Ja | Nej |
|------------------------|--------------------------|--------------------------|
| a. service | ☐ | ☐ |
| b. personlig omvårdnad | ☐ | ☐ |

Service: praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, ärenden på post och bank, tillredning av måltider samt distribution av färdiglagad mat.

Personlig omvårdnad: de insatser som utöver service behövs för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Detta kan innebära hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien samt insatser som behövs för att bryta isolering, såsom ledsagning vid sociala aktiviteter.

3. Utför enheten hemtjänstinsatser på ett servicehus, den 1 april 2015?

Några kommuner har speciellt begärt att få besvara frågorna om hemtjänst för personer som bor i servicehus, när insatserna utförs av en hemtjänstverksamhet.

Om svaret är ja, inkluderas frågorna 12 – 23a som rör personer med biståndsbeslut om hemtjänst i servicehus. Frågorna behandlar hälso- och sjukvård.

Ja

☐

Nej

☐

Personerna på servicehuset har beslut om särskilt boende, och får insatser av ett hemtjänstteam. På ett servicehus finns också tillgång till kommunal hälso- och sjukvård, eftersom det är en form av särskilt boende.

I servicehuset ska det finnas god tillgång till vård- och omsorgspersonal, även om de genomsnittliga hjälpbehoven vanligtvis är lägre än för personer i permanent särskilt boende. Lägenheterna är fullvärdiga, dvs. utrustade med hygienutrymmen (toalett/dusch) och kök. Personer i servicehus kan välja att inte betala för maten. Trygghetsboende eller seniorboende räknas inte som servicehus/serviceboende. Dessa boendeformer ingår i ordinärt boende.

4. Har enheten möjlighet att tillgodose behov av vård och omsorg utförd av personal som talar något av nedanstående språk (utgå från hur det var under mars 2015)?

Svaret på fråga 4 används för att beskriva om enheten har tillgång till personal som talar ett eller flera av minoritetsspråken eller annat språk, hela eller delar av dygnet, fyra eller fler dagar i veckan.

Språk	Ja	Nej
a. finska*	☐	☐
b. meänkieli*	☐	☐
c. samiska*	☐	☐
d. annat språk, dock ej svenska, engelska, danska eller norska. Ange vilket/vilka:	☐	

Den personal som talar angivet språk ska finnas tillgänglig hela eller delar av dygnet fyra eller fler dagar i veckan. Inhyrd tolk räknas inte som personal.

** Enligt 5 kap. 6 § i socialtjänstlagen (SoL) är ett antal kommuner utsedda som förvaltningsområden för nationella minoriteter och minoritetsspråk. Enligt SoL ska dessa kommuner verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli eller samiska där det behövs för omvårdnaden av äldre människor. Se även Lag 2009:724 om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Minoritetsspråken jiddisch och romani omfattas inte av dessa bestämmelser.*

SAMORDNING OCH SAMVERKAN

Frågorna om samordning och samverkan avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst enligt socialtjänstlagen (SoL).

Svaret på fråga 5 används för att beskriva organisationens beredskap att ge hemtjänstpersonalen stöd vid speciella situationer. I förlängningen handlar det också om att erbjuda stöd till den enskilde personen.

5. Har enheten den 1 april 2015, aktuella, skriftliga och på ledningsnivå fastställda rutiner som beskriver hur hemtjänstpersonalen ska agera?

	Ja	Nej
a. När den enskilde, trots överenskommelse, inte öppnar dörren/inte svarar på ringsignal?	☐	☐
b. När den enskilde plötsligt uppvisar ett försämrat allmäntillstånd?	☐	☐
c. Vid misstanke om att den enskilde är undernärld eller felnärld?	☐	☐

Rutiner: innebär att personalen vet vem eller vilka personer som kan kontaktas när det finns behov av stöd för ställningstagande till lämplig åtgärd. Det kan handla om kontakt med enhetschefen, ansvarig biståndshandläggare eller sjuksköterska. Rutinerna beskriver ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras. Här avses egna lokala skriftliga rutiner eller gemensamma skriftliga rutiner som kommunen/stadsdelen/stadsområdet har tagit fram för sina verksamheter.

Aktuella: rutinen har antingen upprättats eller följts upp och vid behov reviderats efter den 1 april 2013.

Ledningsnivå: här avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om rutiner.

6. Har enheten den 1 april 2015 rutiner för schemalagda möten med sjuksköterska eller annan hälso- och sjukvårdspersonal, i frågor som rör personer med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser?

Rutinerna ska vara aktuella, skriftliga och fastställda på ledningsnivå.

Svaret på fråga 6 används för att beskriva hemtjänstpersonalens förutsättningar att få råd vid misstankar om att den äldre har behov av nya eller förändrade hälso- och sjukvårdsåtgärder.

Endast ett svarsalternativ kan väljas.

☐ Ja, rutiner finns

☐ Nej, det finns inga sådana rutiner

- ☐ Inte aktuellt, landstinget ansvarar för all hälso- och sjukvård i ordinärt boende (gäller kommunerna i Stockholms län, undantaget Norrtälje)

Aktuella: se fråga 5.

Ledningsnivå: se fråga 5.

Hälso- och sjukvårdsinsatser: kan vara enstaka eller varaktiga insatser (hemsjukvård).

Rutinerna ska gälla för dem som är i behov av vård och omsorg och där kommunen utför hälso- och sjukvårdsinsatser i ordinärt boende. Den enskilde personen kan utveckla behov som hemtjänstpersonalen behöver rådgöra om med ansvarig sjuksköterska eller annan hälso- och sjukvårdspersonal. Det kan exempelvis handla om att personen har fått problem vid förflyttning, inte är som vanligt längre, äter mindre än vanligt eller har problem med sin mun- och tandvård. Kontakten sker i enlighet med den enskildes medgivande. Här avses egna lokala skriftliga rutiner eller gemensamma skriftliga rutiner som kommunen/stadsdelen/stadsområdet har tagit fram för sina verksamheter.

Schemalagda möten innebär regelbundet återkommande möten som vanligtvis sker ansikte mot ansikte. Kontakter kan även ske via telefon eller på annat sätt. Mötena ska vara tillräckligt ofta förekommande för att hemtjänstpersonalen så långt det är möjligt ska kunna undvika behov av att ta kontakt i akuta ärenden med hälso- och sjukvårdspersonal. Mötena utgör tillfälle att uppmärksamma hälso- och sjukvårdspersonalen på att det kan finnas behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder, eller att det finns risk för att sådana behov kan uppstå, hos enskilda personer.

7. Har enheten den 1 april 2015 rutiner för hur kontakter med hälso- och sjukvårdspersonal på vård- eller hälsocentral kan gå till, i frågor för personer som landstingets primärvård har ansvaret för?

Rutinerna ska vara aktuella, skriftliga och fastställda på ledningsnivå.

Svaret på fråga 7 används för att beskriva hemtjänstpersonalens förutsättningar att få råd och för hur de ska kunna larma i förebyggande syfte vid misstankar om att den äldre har behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder eller insatser.

Endast ett svarsalternativ kan väljas.

- ☐ Ja, rutiner finns som gäller för alla personer vid enheten
- ☐ Ja, rutiner finns som gäller för några personer vid enheten
- ☐ Nej, det finns inga sådana rutiner

Aktuella: se fråga 5.

Ledningsnivå: se fråga 5.

Rutinerna ska gälla för dem som av hemtjänstpersonalen uppfattas vara i behov av hälso- och sjukvårdsinsatser via landstingets primärvård. Rutinen ska beskriva hur och med vilken funktion kontakten kan ske. Den enskilde personen kan utveckla behov

som hemtjänstpersonalen behöver rådgöra om med ansvarig sjuksköterska eller annan hälso- och sjukvårdspersonal vid vårdcentralen. Kontakten sker i enlighet med den enskildes medgivande. Det kan exempelvis handla om att personen har fått problem vid förflyttning, inte är som vanligt längre, äter mindre än vanligt eller har problem med sin mun- och tandvård. Här avses egna lokala skriftliga rutiner eller gemensamma skriftliga rutiner som kommunen/stadsdelen/stadsområdet har tagit fram för sina verksamheter.

Rutiner kan finnas som gäller för några personer vid enheten, när de äldre personerna vid enheten anlitar olika vård- eller hälsocentraler som tillämpar olika rutiner.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Frågorna om delaktighet och inflytande avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst enligt socialtjänstlagen (SoL).

8. Kan personer 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst (fråga 1), påverka vid vilka tider enhetens personal ska komma och utföra de beslutade insatserna (utgå från hur det var under mars 2015)?

Svaret på fråga 8 beskriver de äldres möjligheter att påverka när hemtjänstpersonalen ska komma hem till dem.

- ☐ Alltid
- ☐ Oftast
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan
- ☐ Aldrig

Påverka innebär här att den äldre personen har möjlighet att delta i beslutet om när, vid vilka tider, de olika insatserna ska utföras. Det handlar både om insatser som utförs enligt en långsiktig planering men också om tillfälliga förändringar.

9. Du svarade på fråga 1 att det finns (infoga svar) antal personer vid enheten som är 65 år och äldre med verkställda beslut om hemtjänst. Av dessa, hur många har en namngiven kontaktman/kontaktperson som rör den enskildes personliga omvårdnad och service, den 1 april 2015?

Svaret på fråga 9 används för att beskriva andelen äldre vid enheten som har en namngiven kontaktman/kontaktperson.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 10

Antal:

Kontaktmannen/kontaktpersonen finns för den äldre personen att kontakta vid frågor om omsorgsinsatser. Det kan exempelvis handla om inköp av olika personliga saker eller om behov av att byta tid för att få bostaden städad. Kontaktman-

nen/kontaktpersonen kan också ansvara för att, tillsammans med den enskilde, planera för genomförande av olika insatser och att dokumentera detta i en genomförandeplan.

9.a Hur har uppgiften i fråga 9 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐

10. Du svarade på fråga 1 att det finns (infoga svar) personer vid enheten som är 65 år och äldre, med verkställda beslut om hemtjänst. Av dessa, hur många har en aktuell genomförandeplan, den 1 april 2015?

Svaret på fråga 10 används för att beskriva andelen personer som har en aktuell genomförandeplan.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 11

Antal:

En **genomförandeplan** är en dokumenterad planering som beskriver hur en beslutad insats praktiskt ska genomföras för den enskilde.

Planen är **aktuell** om den utformats för mindre än sex månader sedan eller följts upp/uppdaterats av utföraren under de senaste sex månaderna, dvs. efter den 1 oktober 2014. Uppföljningen ska ha noterats i genomförandeplanen eller journalen.

I genomförandeplanen ska det framgå om **den enskilde deltagit i planeringen** och i sådana fall vilken hänsyn som har tagits till hans eller hennes synpunkter och önskemål.

En person kan ha flera genomförandeplaner. Räkna antal personer som har minst en aktuell genomförandeplan.

10.a Hur har uppgiften i fråga 10 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐

PERSONAL

11. Ange antal månadsavlönad hemtjänstpersonal som var anställda eller utförde insatser vid enheten, den 1 april 2014.

Svaren på frågorna 11 och 11a används för att beskriva omsättningen av hemtjänstpersonal vid enheten.

Om ej svar, hoppa till fråga 12

Antal:

Med hemtjänstpersonal avses all den personal som utför vård- och omsorgsuppgifter inom socialtjänstens äldreomsorg, inklusive delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Det är vanligt att hemtjänstpersonalen arbetar vid flera enheter. Inkludera samtliga som arbetade hela eller delar av sin tjänstgöringstid vid enheten.

Observera att frågan enbart gäller antalet månadsavlönade (i heltal) oavsett tjänstgöringsgrad.

11a. Du svarade på fråga 11 att det fanns (infoga svar) månadsavlönad hemtjänstpersonal som var anställda eller utförde insatser vid enheten, den 1 april 2014. Av dessa, hur många var fortfarande anställda eller utförde insatser vid enheten, den 1 april 2015?

Om svaret är noll, skriv 0.

Antal:

HEMTJÄNSTINSATSER I SERVICEHUS

Frågorna avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om servicehus enligt socialtjänstlagen (SoL).

Du har i fråga 3 angivit att din verksamhet ger hemtjänstinsatser i ett servicehus. Det är en typ av permanent särskilt boende. Därför ber vi dig att besvara frågorna 12 – 23a som behandlar olika hälso- och sjukvårdsfrågor.

Om enbart hemtjänst i ordinärt boende och ej servicehus, hoppa till fråga 24

12. Ange totalt antal bostäder/lägenheter som servicehuset har kapacitet att upplåta till personer med biståndsbeslut, oavsett deras ålder, den 1 april 2015.

Svaret på fråga 12 används för att beskriva servicehusets storlek. Uppgiften relateras också till bemanningen enligt schema (svar på frågorna 13 och 14).

Antal:

Vi vill veta hur många personer som servicehuset har kapacitet för. Inkludera därför även bostäder som kan upplåtas till personer som är yngre än 65 år.

Räkna med samtliga bostäder oavsett om någon bodde där eller inte den 1 april 2015. Om kapacitet för ytterligare någon person har tillkommit för att berörda personer har valt att bo tillsammans i en och samma bostad ska det räknas som en extra "bostad" när bägge personerna har biståndsbeslut för äldreomsorg. Men om den ena personen saknar biståndsbeslut ska "bostaden" inte räknas.

13. Ange tillgången till sjuksköterskor samt antal bostäder och personer i hemsjukvård som sjuksköterskorna ansvarade för enligt schema den första veckan i mars 2015.

Svaren i fråga 13 används för att beskriva vårdgivarens planerade tillgång till sjuksköterskor vid servicehuset de angivna tiderna, i förhållande till sjuksköterskans ansvarsområde (antal bostäder och antal personer i hemsjukvård).

Om svaret är noll, skriv 0. Vänligen fyll i alla rader för att resultat ska kunna beräknas och redovisas.

Första veckan i mars 2015	Antal sjuksköterskor som enheten kan konsultera vid behov enligt schema.	Totalt antal bostäder som sjuksköterskorna ansvarade för samtidigt.	För hemsjukvård i ordinärt boende, anges antal personer med aktuella, pågående vårdplaner.
Må 2/3 kl. 9.00			
Ti 3/3 kl. 9.00			
On 4/3 kl. 9.00			
To 5/3 kl. 9.00			
Fr 6/3 kl. 9.00			
Lö 7/3 kl. 9.00			
Sö 8/3 kl. 9.00			

Hemsjukvård: hälso- och sjukvård enligt 18 § HSL i ordinärt boende, dvs. den hemsjukvård som kommunen finansierar.

Vi vill veta den planerade, schemalagda tillgången, dvs. det totala antalet sjuksköterskor som enheten enligt schema planerades ha att vända sig till, t.ex. kl. 9.00 den 5 mars 2015, om ett behov av denna kompetens skulle ha uppstått vid de angivna tiderna. Sjuksköterskan behöver inte ha varit tillgänglig på plats. Uppgifter för en vecka har valts, då planeringen för sjuksköterskans arbete kan variera över tid.

Samtidigt vill vi veta hur sjuksköterskornas ansvarsområde såg ut totalt sett. Ange antalet bostäder vid samtliga enheter som alla sjuksköterskorna samtidigt ansvarade för. Räkna också, i förekommande fall, personer i ordinärt boende inskrivna i hemsjukvården med aktuella vårdplaner. Aktuella vårdplaner är pågående planer som föranleder återkommande åtgärder hos personen i hemsjukvården. Även personer som har sällan förekommande insatser räknas, dvs. inte bara de närmast planerade besöken, då detta är personer som kan komma att behöva sjuksköterskans bedömning och åtgärder.

Exempel: vardagar har enheten tillgång till tre sjuksköterskor, varav en har ett specifikt ansvar för enheten, medan de två övriga kan träda in vid behov. Enheten har 30 bostäder. Utöver dessa finns 60 bostäder som de tre sjuksköterskorna finns tillgängliga för. Ange 3 i vänstra kolumnen och 90 i den mellersta kolumnen.

Lördag och söndag tillkommer det antal personer med aktuella, pågående vårdplaner som sjuksköterskan samtidigt hade ett ansvar för, t.ex. 50 äldre personer. En sjuksköterska finns tillgänglig under helger enligt schema. Då anges 1 i vänster-kolumnen och 90 i den mellersta och 50 i den högra kolumnen.

14. Ange antal hemtjänstpersonal vid servicehuset under de två första veckorna i mars månad 2015, enligt schema kl. 9.00.

Svaren i fråga 14 används för att beskriva den planerade tillgången till antalet hemtjänstpersonal samt antal hemtjänstpersonal med adekvat utbildning, som i genomsnitt fanns tillgängliga för de boende i servicehuset kl. 9.00 de första veckorna i mars 2015. Uppgifter för två veckor har valts, då behoven av hemtjänstpersonal kan variera, och tillgången kan se olika ut över tid. Uppgiften relateras till antalet lägenheter/bostäder i servicehuset (svar fråga 12).

Om svaret är noll, skriv 0. Vänligen fyll i alla rader för att resultat ska kunna beräknas och redovisas.

Datum	Antal hemtjänstpersonal med adekvat utbildning enligt schema	Antal hemtjänstpersonal utan adekvat utbildning enligt schema
Må 2/3 kl. 9.00		
Ti 3/3 kl. 9.00		
On 4/3 kl. 9.00		
To 5/3 kl. 9.00		
Fr 6/3 kl. 9.00		
Lö 7/3 kl. 9.00		
Sö 8/3 kl. 9.00		
Må 9/3 kl. 9.00		
Ti 10/3 kl. 9.00		
On 11/3 kl. 9.00		
To 12/3 kl. 9.00		
Fr 13/3 kl. 9.00		
Lö 14/3 kl. 9.00		
Sö 15/3 kl. 9.00		

Med hemtjänstpersonal avses all den personal som utför vård- och omsorgsuppgifter inom socialtjänstens äldreomsorg, inklusive delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Med adekvat utbildning avses här:

1. utbildning enligt den äldre studieordningen:
 - den äldre **undersköterskeutbildningen** om 32 eller 40 veckor, 31 veckors specialkurs,
 - utbildning till **skötare i psykiatrisk vård**, vårdinriktad kompletteringskurs,

- **tvåårig vårdlinje,**
 - **mentalskötarutbildning,** två eller tre terminer.
2. den äldre gymnasieutbildningen, dvs. **treårig omvårdnadslinje eller omvårdnadsprogrammet** (kurser om minst 1350 gymnasiepoäng i karaktärsämnen).
 3. den nya studieordningen enligt **Vård- och omsorgsprogrammet GY 2011** (kurser om minst 1400 gymnasiepoäng i programgemensamma karaktärsämnen samt programfördjupning inom geriatrik/gerontologi).
 4. **vissa specialistkompetenser** som t.ex. äldrepedagog, silviasystrar eller personal med högskoleutbildning inom vård- eller omsorgsområdet som tjänstgör som omsorgspersonal.

Exempel: under måndag den 2 mars kl. 9.00 planerades 11 personer vara tillgängliga enligt schema, varav 2 saknade adekvat utbildning enligt vår beskrivning ovan. Ange 9 i vänstra kolumnen och 2 i den högra.

Under vissa tider på dygnet kan en person ansvara för flera enheter. Om en person ansvarar för en annan enhet samtidigt, räknas denna som 0,5. Om ansvaret sträcker sig över flera olika enheter, räknas denna som 0,25 etc.

15. Du svarade på fråga 3 att din verksamhet ger hemtjänstinsatser i ett servicehus. Ange antal personer 65 år och äldre vid enheten, med verkställda beslut om boende på servicehus, den 1 april 2015.

Antal:

Personer i servicehuset kan ingå som en del av hemtjänstverksamhetens uppdrag. Hemtjänstverksamheten kan också omfatta ordinärt boende.

Frågan ställs då antal personer i servicehuset inte behöver vara detsamma som antalet personer som hemtjänsten ansvarar för (fråga 1).

Servicehus: se fråga 3.

15.a Hur har uppgiften i fråga 15 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- | | |
|--|--------------------------|
| a. från elektroniska verksamhetssystem | ☐ |
| b. uppgifter har tagits fram manuellt | ☐ |
| c. en uppskattning har gjorts | ☐ |

16. Du svarade på fråga 15 att det finns (infoga svar) personer vid enheten som är 65 år och äldre, med verkställda beslut om boende på servicehus. Av dessa, hur många har behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder, den 1 april 2015?

Svaren på frågorna 15, 16 och 17 gör det möjligt att beskriva andel personer med behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder och andel personer med en namngiven kontakt med en legitimerad vårdpersonal.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 24

Antal:

Inkludera personer som den 1 april 2015 har ett stadigvarande behov även om behovet inte innebar åtgärder just denna dag.

16.a Hur har uppgiften i fråga 16 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem ☐
- b. uppgifter har tagits fram manuellt ☐
- c. en uppskattning har gjorts ☐

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD - DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Frågorna om hälso- och sjukvård – delaktighet och inflytande, avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om servicehus enligt socialtjänstlagen (SoL).

17. Du svarade på fråga 16 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, med behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder. Av dessa, hur många har en namngiven kontakt med en legitimerad personal, den 1 april 2015?

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 18

Antal:

En namngiven kontakt med legitimerad personal är bl.a. till för att tillgodose den enskildes behov av samordning. Benämningar som kan förekomma är omvårdnadsansvarig eller patientansvarig sjuksköterska, men den namngivna kontakten kan också vara en fysioterapeut eller en arbetsterapeut, beroende på den äldre personens behov.

17.a Hur har uppgiften i fråga 17 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐**HÄLSO- OCH SJUKVÅRD - VÅRDPLANER**

Frågorna om hälso- och sjukvård - vårdplaner, avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om servicehus enligt socialtjänstlagen (SoL).

18. Du svarade på fråga 16 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, med behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder. Av dessa, hur många har en aktuell vårdplan, den 1 april 2015?

Svaret på fråga 18 används för att beskriva andel personer som har en aktuell vårdplan.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 19

Antal:

En **vårdplan** upprättas för planering och genomförande av den äldres vård. Vårdplanen benämns ofta också individuell vårdplan, omvårdnadsplan eller rehabiliteringsplan. Så kallade standardvårdplaner kan också förekomma eller en samordnad individuell plan. Begreppet handlingsplan förekommer också.

En person kan ha flera planer. Räkna antal personer som har minst en aktuell plan.

Planeringen kan t.ex. innehålla uppgifter om specifik omvårdnad eller rehabilitering, tillhandahållna eller förskrivna medicintekniska produkter, hjälpmedel eller förbrukningsartiklar och vilka mål som gäller för olika hälso- och sjukvårdsåtgärder och när och hur dessa ska följas upp. Uppgifter om läkemedelsgenomgångar kan också finnas noterad.

En plan är **aktuell** om den utformats för mindre än sex månader sedan eller följts upp/uppdaterats av ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal under de senaste sex månaderna, dvs. efter den 1 oktober 2014. Uppföljningen ska ha noterats i den enskilda personens journal.

18.a Hur har uppgiften i fråga 18 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD – URININKONTINENS

Frågorna om hälso- och sjukvård – urininkontinens, avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om servicehus enligt socialtjänstlagen (SoL).

19. Du svarade på fråga 16 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, med behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder. Av dessa, hur många har bedömts ha urinläckage, den 1 april 2015?

Mer information om ämnet [här](#).

Svaren på frågorna 19 och 20 används för att beskriva andel personer med en basal utredning avseende urinläckage.

Antal: Om 0, hoppa till fråga 23

Urinläckage förekommer om någon av följande frågor kan besvaras med ett "Ja".

Personen:

- läcker urin,
- inte hinner fram till toaletten i tid,
- använder något inkontinenshjälpmedel.

Med inkontinenshjälpmedel avses här olika absorberande produkter. För män finns också uridom som avleder urinen till en urinuppsamlingspåse som fixeras på benet. Utprovning av uridom ska ske av storlek och typ. Inget av dessa hjälpmedel ersätter toalettbesök.

20. Du svarade på fråga 19 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, som har bedömts ha urinläckage. Av dessa, hur många har en aktuell basal utredning avseende urinläckage?

Om svaret är noll, skriv 0.

Antal:

I en basal utredning ingår vanligen anamnes, status, urinmätning, läckagemätning, dryckesmätning, mätning av residualurin samt en kartläggning av den äldre personens blåstömningsmönster. Alla moment behöver eller kan inte alltid ingå. Utredningens omfattning avgörs av den enskilde personen tillsammans med ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal. Det ingår också att utesluta att urinläckaget är orsakat av en medicinsk orsak som kan kräva konsultation av läkare.

***Aktuell** basal utredning: innebär att utredning eller uppföljning inte är äldre än tolv månader, dvs. den ska vara genomförd efter den 1 april 2014. En utredning kan ersättas av en uppföljning, förutsatt att en basal utredning ligger till grund för tidigare åtgärder. En årlig uppföljning innebär att förskrivaren kontrollerar att symtomen inte har förändrats sedan föregående utredning och att hjälpmedlet fortfarande fungerar tillfredsställande.*

Utredning av urininkontinens är grunden för effektiv behandling enligt SBU:s senaste litteraturöversikt "Behandling av urininkontinens hos äldre och sköra äldre".

20.a Hur har uppgiften i fråga 20 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐**21. Du svarade på fråga 16 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, med behov av hälso- och sjukvårdsåtgärder. Av dessa, hur många använder inkontinenshjälpmedel, hela eller delar av dygnet, den 1 april 2015?**

Svaren på frågorna 21 och 22 används för att beskriva andel personer med individuellt utprovade inkontinenshjälpmedel.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 23

Antal:

Med inkontinenshjälpmedel avses här olika absorberande produkter. För män finns också uridom som avleder urinen till en urinuppsamlingspåse som fixeras på benet. Utprovning av uridom ska ske av storlek och typ. Inget av dessa hjälpmedel ersätter toalettbesök.

22. Du svarade på fråga 21 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, som använder inkontinenshjälpmedel. Av dessa, hur många har individuellt utprovade inkontinenshjälpmedel?

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 23

Antal:

Individuell utprovning och förskrivning sker utifrån den enskilde personens behov. Genom en läckagemätning är det möjligt att fastställa behovet av inkontinenshjälpmedel. Mätningen genomförs under minst 48 timmar. Varje inkontinensskydd ska vägas före och efter användandet. Klockslag för bytet och eventuella kommentarer som t.ex. "läckage vid sidan om skyddet" ska registreras. Valet av inkontinenshjälpmedel avgörs av resultatet av läckagemätningen tillsammans med andra faktorer som den äldres funktionstillstånd, livsstil, hudhälsa, kroppsform och hur den enskilde upplever hjälpmedlet. I förskrivarens ansvar ingår även att instruera och träna individen, följa upp och utvärdera användningen och att vid behov ompröva behovet av inkontinenshjälpmedlet.

Den individuella utprovningen av inkontinenshjälpmedel sker enligt Socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:1), av hälso- och sjukvårdspersonal som är behörig att prova ut och förskriva inkontinenshjälpmedlet.

22.a Hur har uppgiften i fråga 22 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐**HÄLSO- OCH SJUKVÅRD - LÄKEMEDELSGENOMGÅNGAR**

Frågorna om hälso- och sjukvård - läkemedelsgenomgångar, avser samtliga personer vid enheten, 65 år och äldre med verkställda beslut om servicehus enligt socialtjänstlagen (SoL).

23. Du svarade på fråga 15 att det finns (infoga svar) personer 65 år och äldre vid enheten, med verkställda beslut om boende på servicehus. Av dessa, hur många har fått en enkel eller fördjupad läkemedelsgenomgång någon gång under perioden 1 april 2014 - 1 april 2015?

Svaret på fråga 23 beskriver andel personer som erhållit en enkel eller fördjupad läkemedelsgenomgång under perioden 1 april 2014 - 1 april 2015.

Om svaret är noll, skriv 0. Om 0, hoppa till fråga 24

Antal:

Läkemedelsgenomgången kan ha utförts vid annan enhet under perioden. Räkna även med denna genomgång.

Föreskriften gäller för personer 75 år och äldre med fem eller fler ordinerade läkemedel. Frågan inkluderar ändå samtliga personer 65 år och äldre. Socialstyrelsen utgår ifrån att verksamheterna erbjuder genomgångarna för målgruppen. Valet att vidga gruppen i denna fråga beror på svårigheter att göra adekvata avgränsningar.

Mer info: Utbildning läkemedelsgenomgångar för äldre

23.a Hur har uppgiften i fråga 23 tagits fram?

Flera alternativ kan väljas.

- a. från elektroniska verksamhetssystem
- b. uppgifter har tagits fram manuellt
- c. en uppskattning har gjorts

☐
☐
☐

24. ÖVRIGA SYNPUNKTER

Beskriv till exempel områden som saknas eller frågor som kan förbättras.

Tack för din medverkan!

Enkäten är öppen till sista svarsdatum, den 18 maj kl. 24.00. Fram tills dess kan du gå in och ändra dina svar. Du öppnar din enkät genom den länk som skickats till dig via e-post. Spara länken till webbenkäten!

Vänligen notera att leverantören Indikator registrerar varje svar så fort du har sparat och gått vidare till nästa sida. Det är det senast sparade svaret som registreras.

I början av juni 2015 kommer sammanställningar av svaren att återkopplas till samtliga personer som besvarat enkäterna. Det kommer då att finnas en ny möjlighet att justera enkätsvaren baserat på dessa sammanställningar.

BESVARAS VIA WEBBEN